

MANIFEST DEL DIA MUNDIAL DE LA SALUT MENTAL 2023

«LA SALUT MENTAL ÉS UN DRET HUMÀ UNIVERSAL»

El 10 d'octubre de 2023 celebrarem el Dia Mundial de la Salut Mental amb el lema 'La salut mental és un dret humà universal' triat per una votació global oberta al públic, inclosos els membres, les parts interessades i els simpatitzants de la Federació Mundial per a la Salut Mental (WFMH).

La celebració del Dia Mundial de la Salut Mental d'aquest any coincideix amb el 75è aniversari de la fundació del WFMH el 1948. En la seva fundació es van fer una sèrie de recomanacions, entre elles que les agències especialitzades de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) haurien de fer tot el possible per coordinar les seves activitats en interès de desenvolupar programes adequats de salut mental dins de cada país membre i que l'Organització Mundial de la Salut (OMS) prestés una atenció adequada als principis de salut mental en els seus programes de salut.

L'any 1948 va ser un any important pels drets humans perquè la Declaració Universal dels Drets Humans va ser adoptada el 10 de desembre de 1948 per l'Assemblea General de les Nacions Unides amb un primer article que deia: "Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets. Estan dotats de raó i de consciència i han d'actuar els uns amb els altres amb esperit de fraternitat»

Tot i que la DUDH (Declaració universal dels drets humans) no esmentava específicament la salut mental, el 1966 el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals al seu article 12^è deia "Els Estats que formen part d'aquest Pacte reconeixen el dret de tota persona a gaudir del més alt nivell assolible de salut física i mental".

La Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat es va crear l'any 2007 amb la visió de "promoure, protegir i garantir el gaudi ple i igualitari de tots els humans i promoure el respecte a la seva dignitat inherent" i incloses les persones amb deficiències físiques, psíquiques, intel·lectuals o sensorials de llarga durada. Malgrat tots els esforços de l'ONU, l'OMS, els governs, les institucions i altres agències, la discriminació per salut mental, els estereotips nocius i l'estigma a la comunitat, la família, les escoles i el lloc de treball encara persisteixen.

Aquest estigma impedeix les relacions saludables, les interaccions socials i els entorns inclusius necessaris per al benestar de tots els membres de la societat i presenta barreres per al gaudi d'un benestar ple per a tothom, especialment per a aquells persones amb problemàtica de salut mental.

Informes de l'oficina de Drets Humans de l'ONU destaquen que les persones amb problemàtica de salut mental i les persones amb discapacitats psicosocials experimenten taxes desproporcionadament més altes de mala salut física i reducció de l'esperança de vida. L'estigma també és un determinant significatiu de la qualitat assistencial i de l'accés a tots els serveis necessaris.

Cal invertir la situació i transformar la salut mental per ajudar a aturar les violacions generalitzades de drets humans que continuen experimentant les persones amb trastorns mentals a tot el món.

El lema d'aquest any ens permet redoblar esforços per garantir que totes les persones rebin una atenció de salut mental de qualitat i que es respectin els drets humans i el benestar de les persones amb trastorns mentals a totes les parts del món perquè totes tinguin:

- El dret a ser protegits dels danys coneguts a la salut mental. Un dret universal que s'aplica a tota la població, però especialment a la vulnerable, inclosos els nens, les minories i els pobles desplaçats.
- Dret a accedir a una atenció de qualitat i assequible quan una persona està lluitant amb la seva problemàtica de salut mental.
- Dret a la llibertat i a la dignitat, inclòs el dret d'elecció.

El lema del Dia Mundial de la Salut Mental 2023 'La salut mental és un dret humà universal' ens brinda l'oportunitat de revifar els nostres esforços per fer del món un lloc millor.

Professor Gabriel Ivbijaro

Secretari General de Federació Mundial per a la Salut Mental (WFMH)

Professor de Salut Mental Poblacional a la Universitat NOVA de Lisboa, Portugal

Taula de salut mental i Addiccions de Granollers i Comarca
setembre 2023